

Volume 19

August-September 2007

Parts 5&6

Office Bearers Elected

In the General body meeting of Karnataka (India) section of the International Commission of Jurists, Bangalore, held on August 19, 2007 the following office bearers were elected for the period 2007-08

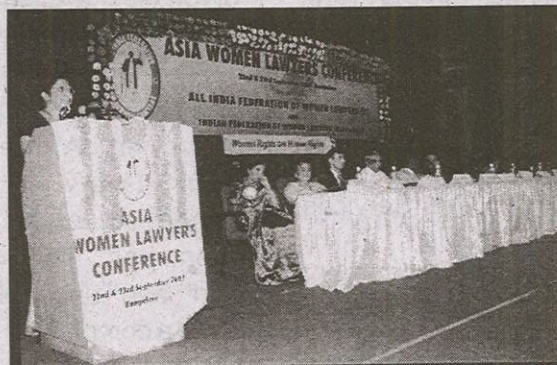
President: Mr. Udaya Holla, vice-President : Mr. Justice A.M. Farooq. & Mr. Jayakumar S. Patil; Hon. Secretary; Mr. S. Kasinath, Joint Secretary; Mr. Padubidri. R. Mohan Rao; Treasurer; Mr. S.S. Patil; Executive Committee Members: Mr. Padubidri Rangavendra Rao, Mr. B.V.Acharya, Mr. B.T. Parthasarathy, Mr. M.P. Eshwarappa, Mr. Urval N. Ramanand, Mr. D.L.N. Rao, Mrs. P.G. Gouri Kuranga, Mr. S. N. Hatti, Mr. Ravi. Malimath, Ex. Officio members: Mr. K. Kasturi & Mr. Madhusudhan. R. Naik.

New Districts Formed

On August 23-2007 two new districts viz., Ramanagara and Chikkaballapura came into existence. Ramanagara district is carved out of Bangalore Rural Dist. The important features of the district are-it comprises four taluks i.e., Ramanagara, Magadi, Channapattna & Kanakapura. The district is spread over in an area of 3575. 58 Sq Kms with a population of 10.50 lakhs & 827 villages are part of the district. Ramanagara town is the district head quarters.

Chikkaballapura District comprises six taluks viz., Chikkaballapura, Gudibande, Chintamani, Gauribidanur, Shidlaghatta and Bagepalli. Total area of the district is 4100 Sq.Kms population is 11 lakhs and there are 912 villages. Chikkaballapura town happens to be the district head quarters.

Asia Women Lawyers Conference

The All India Federation of Women Lawyers (AIFWL) along with the Indian Federation of Women Lawyers (Karnataka Chapter) (IFWL) hosted the Asia Women Lawyers Conference on 22nd and 23rd September 2007 at the Gnyana Jyothi Auditorium, Bangalore. This is the first ever international Women Lawyers Conference to be hosted in India as also the first ever conference to be hosted by the AIFWL. The theme of the conference was 'Women's Rights are Human Rights' and was inaugurated by the Chief Justice of India, Hon'ble Justice K.G. Balakrishnan. The Keynote address was delivered by Puan Sri Datan Seri N. Saraswathi Devi, Barrister-at-law, Middle Temple London and Former President of FIDA. The Chief Justice of Karnataka, Hon'ble Justice Cyriac Joseph released a souvenir to commemorate the occasion. Sri Ramachandra Gouda, Minister for Science and Technology, Planning and Small Scale read the Chief Minister's message to the gathering. The other guests of honour included Hon'ble Justice Smt. Manjula Chellur. Judge, High Court of Karnataka and Shri. Udaya Holla, Advocate General, Karnataka.

Two working sessions were held on 23-9-2007 on the topics " Domestic Violence" and "Trafficking of Women and Children". Justice Kumudini Vikrame Singhe, Hon'ble Judge, High Court of Central Province, Sri Lanka, enumerated some of the measures adopted in Sri Lanka to curb domestic violence. Dr. Anamath an Advocate from Singapore as also a member of the UN Committee on CEDAW and President of ICW, highlighted the laws and public propaganda adopted in Singapore to curb the menace of domestic violence. Prof. V.S. Elizabeth from the National Law School of India University, Bangalore, underlined the need to develop self-respect and self-confidence among women to curb domestic violence. Ms. Ameer Yagnik, and Advocate from Ahmedabad, listed some of the inspiring initiatives she has undertaken to empower women. Ms. Ezinhwa Okarowa from Nigeria described some of the heinous forms of violence perpetrated against women in Africa in the name of custom and religion.

Puan Sri Datin Seri. N.Saraswathi Devi shared statistics and facts about trafficking in Malaysia and some of the steps initiated to combat the same. Ms. Veronica Odunga, FIDA, Regional Vice President (Africa) traced the various aspects of trafficking in women children in Africa and the economics and profits linked to such trafficking. Prof. Sarasu Thomas, from the National Law School of India University, Bangalore, and Mr. Aparna Bhat, Advocate from New Delhi highlighted the various ways in which a Lady Advocate could be a pro-active crusader in curbing trafficking of women and children. Mrs. Sheila Ramanathan, Director, Human Rights Law Network, Bangalore, gave a detailed analysis of the various factors causing and promoting the trafficking of women and children in India.

See Page-4

Around the Courts

Hindu Law

Section 6 (d) of Karnataka Amendment to Hindu Succession Act, 1956 (Karnataka Act 23/94) repugnant to section 3 of the Hindu Succession (Amendment) Act, 2005

In a judgment delivered on Sep. 18,2007 the Karnataka High Court declared as void the amended provision of Hindu Succession Act (Karnataka Amendment) in so far as it made a distinction with regard to married daughter's. It may be noted that Karnataka Amendment to Sec-6 of Hindu Succession Act, 1956 which came into force on July 30, 1994 disentitled daughters married prior to 1990 in the matter of succession of ancestral property while the daughters married after 1990 were made entitled for share in ancestral property. However the amendment brought out by the Centre in 2005 did not make any such distinction. The Central law declares that a daughter by birth has equal right to inheritance. Justice V. Jaganathan declared that the amendment brought out by the Centre in 2005 being latest over rides the state law.

M.O. Valid mode

Setting a procedure for other information Commissioners in India, the Karnataka Information Commissioner K.K. Misra has ruled that remittance of money through money order is also an acceptable mode of payment, under the RTI Act. The order came as the Public Information Officer with the Inspector General of Registration had rejected money order saying that it was not a recognised mode of payment for seeking information under the RTI Act. B.V, Gautham, a management student had sought information from PIO with the Inspector General of Registration regarding the procedure to be followed to get the immovable property registered.

Readers Reaction

This has reference to your Editorial of the July, 2007, an article articulating an issue of utmost importance to the legal fraternity and as well worthy of emulation. While I do not know whether the lawyers and the general public concur with the views expressed therein, I for myself would not for a moment and hence I do feel I shall speak through you but very concisely, of course.

In an era characterised by the Rule of Law, public agitation for achieving a result is unwarranted. Human rights are often denied, threatened and even invaded, the remedy shall be in the form of a legal means; achieving a relief by recourse the methods which the law considers illegal or unconstitutional, is as much illegal as an illegal or unjust relief. It is in this context, the attitude and the conduct of the Pakistani Lawyers, whom you have hailed or rather glorified in the Editorial, needs to be appreciated.

The short question is the alleged mis-demeanour of a judge and whether he could not have been proceeded by the Executive or rather the State as per law of that State, and equally whether the person affected alone was not within his rights to face the charge himself alone. Enlarging the issue involving students, trade unions, or associations, even if that one to be the Bar Associations all over the length and breadth of the Country for a cause appears to be political keeping in mind the frail and sensitive situations of time and place, may get a dividend, as it has done, but is certainly an un-worthy a result.

Are there not instances, precedents across this side of the border, when Mr. Ramaswamy, a Supreme Court Judge was charged of corruption, not long ago, and when impeachment proceedings before the Parliament were taken against him lasting over a fairly long time, and did he not confine himself within the precincts of Parliament. That Judge was ably defended by Mr. Kapil Sibal, and ultimately got out of the charges. No street agitations even ensued, and no surcharge of emotions, and no escalation much less agitations of lawyers ever followed. I do not wish to refer to the other features of that un-fortunate case, akin to the case of the Pakistani Judge.

- M. Noorulla Sharief, Advocate.

Kolar Diary

□ Under joint auspices of Karnataka State Bar Council & Bar Association of Mulbagal, Kolar, Srinivaspur, Bangarpet, K.G.F & Malur taluks a law workshop was held at Sri Narasimha Theertha, Mulbagal town on 8th & 9th September 2007. Mr. Justice A.S. Bopanna, Judge High Court of Karnataka, inaugurated the workshop. Valedictory function was held on 9.9.2007.

□ Under the joint auspices of the District Legal Services Authority, Kolar Zilla Panchayat, Kolar, Department of Women & Child Welfare, Directorate of Public Prosecutions & District Central Advocates Association, Kolar, a district level workshop on Domestic Violence Act, 2006 was held at T. Channaiah Auditorium, Kolar, Dist. Superintendent of Police Sri. B. Dayanand, IPS, inaugurated the workshop. Sri K. Manmohan Judge II Adl. Fast track court, Kolar, presided. Guests of honour in this workshop were Sri. Ramachandra. Dy. Commissioner, Kolar, Sri. Suryanarayana Rao, CEO, Zilla Panchayat, Kolar & Sri P.N.Krishna Reddy, Dist. Public Prosecutor, Kolar.

Book Released

Under the auspices of Advocates' Association, Bangalore Mr. Justice H.N. Nagamohan Das released the book "Land Grant and Saguvai chit" written by Mr. A.G. Shivanna., Advocate, on 25.9.2007. The book published by Lawyers Law Book is priced Rs. 325/-

Book Received

"Kaavya Ranjani" a collection of poems edited by Ms. B.J.G. Satyashree, Advocate, and published by Garden City Cultural Academy was received at our end. Foreward for the book is written by Dr. Doddarange Gowda., renowned litterateur and lyricist. Being published during Sep. 2007 the book contains pages 63+IX and priced Rs. 75/-. Geervani Printers, Bangalore - 40 have done a neat job in presenting the book with a good cover page.

- Editor

News Panorama

In an incident occurred on Sept. 24, 2007 outside the Supreme Court of Pakistan protestors belonging to opposition parties blackened the face of Mr. Ahmed Raza Kasuri, an Advocate, representing President Parvez Musharaff in Supreme Court. As per the news a lawyer named Muhammad Khurshid Khan sprayed black colour on Ahmed Raza Kasuri's face when the latter stepped out of his chauffer driven car. The Supreme Court later asked Kasuri to submit a complaint.

Campus Watch

Mr. Alesh kumar (22) a final year student of the National Law School of India University (NLSIU) succumbed to a stab injury while his friend was critically injured in an incident occurred on 29.9.07 at Nagarbhavi in Bangalore. According to police deceased Alesh kumar had hosted a party for his friends at Surya Dhaba on completion of the final year examination, while returning to the hostel the car in which they were travelling ran out of fuel. Some youths arrived at the spot on a motor cycle & a four wheeler and began misbehaving with the girls. When this was objected by Alesh kumar & his friends, the intruders stabled the deceased in his stomach while grievously injuring his friend Siddarth.

A.G.M. Held

43rd Annual general body meeting of the Bangalore Advocates Co-operative Society Ltd. was held on 30.09.2007 at Vakilara Bhavana, Bangalore. Report of the executive committee for the preceding period i.e. 2006-07 Audited balance sheet and projected budget for the ensuing year 2007-08 was presented in the A.G.M

**READ
COMMUNIQUE**

Words Worth Ademption (a-dem'shen)

Ademption literally means "removal" or "extinction". It is used in the context of a Will wherein the subject of the legacy is taken away so that when the testator dies, though the will purports to bestow a legacy, the thing given is not to be found to answer the bequest. Ademption occurs when a devise (will) fails because the testator is not possessed of the property when the will becomes operational. Ademption occurs not just when there is an "extinction" of the subject of bequest but also when there is "satisfaction" of the subject of bequest to the legatee during the lifetime of the testator.

To elucidate the concept through examples: a) If a testator specifically mentions a property in his will but during his lifetime sells or gifts a portion of the property, then such conveyance will operate as an ademption of the Will to the extent of the land so conveyed as the said land is "extinct" from the estate of the testator. This is also known as "Ademption by Extinction". b) If a testator during his lifetime pays to the legatee, a legacy he had previously provided by will or satisfies it by giving something else of value instead of the actual legacy, such act of the testator is "Ademption by Satisfaction" of the subject of the bequest to legatee. This is also called "Ademption by Advancement". Thus, for total ademption to take place by acts of the testator either of the two conditions are necessary namely: a) either the testator gives in his lifetime to a legatee what he had left to him in his will or b) the testator before his death so deals with the subject of the bequest as to render it impossible to effect the transfer or payment, which the Will directs.

The rule of ademption by removal or extinguishment of the bequeathed property is based on the principle "nothing remains to which the bequest can apply". Ademption indicates the loss of a legacy by loss or destruction of the subject matter in the lifetime of the testator or by the loss, transfer or termination of the

to be continued.....

Karnataka Act No I Of 2007

First Published in the Karnataka Gazette Extra-ordinary on the sixth day of February, 2007)

THE KARNATAKA TOWN AND COUNTRY PLANNING AND CERTAIN OTHER LAWS (AMENDMENT) ACT, 2004

(Received the assent of the Governor on the third day of February, 2007)

An Act further to amend the Karnataka Town and Country Planning Act, 1961, the Karnataka Municipal Corporations Act, 1976 and the Karnataka Municipalities Act, 1964.

Whereas it is expedient further to amend the Karnataka Town and Country Planning Act, (Karnataka Act 11 of 1963), the Karnataka Municipal Corporations Act, 1976 (Karnataka Act 14 of 1977) and the Karnataka Municipalities Act, 1964 (Karnataka Act 22 of 1964).

Be it enacted by the Karnataka State Legislature in the fifty-fifth year of the Republic of India, as follows:

1. Short title and commencement:- (1) This Act may be called the Karnataka Town and Country Planning and certain Other Laws (Amendment) Act, 2004.

(2) It shall come into force on such date as the State Government may, by notification appoint.

2. Amendment of Karnataka Act 11 of 1963:- In the Karnataka Town and country Planning Act, 1961 (Karnataka Act 11 of 1963), after section 76 F, the following shall be inserted, namely:-

"76 FF. Regularisation of certain development and change of land use:- (1) Notwithstanding anything contained in this Act, where and land has been developed or change in land use is made in contravention of section 14, 14A, section 15, section 17 or the regulations on in contravention of commencement certificate granted under section 15, the Planning Authority may regularise such development and change of land use made prior to the date of commencement of the Karnataka Town and Country Planning and Certain Other Laws (Amendment) Act, 2004, subject to such rules as may be prescribed and on payment of the prescribed amount, which may be different for different purposes, but not exceeding the estimated cost of development.

(2) No such development or change in land use referred to in sub-section (1) shall be regularised, if it is made:-

(i) In the land affected by the alignments of any road of proposed inner ring road, National High Ways, bypass road, outer ring road or mass rapid transit system (rail) project;

(ii) On the land belonging to the State Government or the Central Government or appurtenant to any building belonging to the State Government or the Central Government;

(iii) On the land belonging to an other person over which the former has no title;

(iv) On the land belonging to any Board or Corporation owned or controlled by the Central Government or the State Government;

(v) On the land belonging to, or vested in, any urban Development Authority or Bangalore Development Authority

(vi) On the land belonging to, or vested in, a local authority.

(vii) On the land abutting to storm water drains, tank bed areas, river course or beds and canals or below the high tension electric line;

(viii) In land reserved for parks, playgrounds, open space or for providing civic amenities;

(3) No development being a special and hazardous industry categorised "RED" by the Karnataka Pollution Control Board shall be regularised in a non-conforming it shall be regularised only with the clearance from the Karnataka Pollution control Board.

(4) No development shall be regularised unless it conforms in respect of clearance from high-tension lines and fire protection measures.

(5) No development shall be regularised in the area covered by the Coastal Zone Regulations of the Ministry Environment and Forest, Government of India

(6) No development made in **basement or usage in contravention** of bye law shall be regularized.

(7) No development in violation of set back norms exceeding twenty-five percent in case of non-residential buildings and fifty percent in case of residential buildings shall be regularized.

(8) No development shall be regularised unless the violation in respect of change in land use is first regularised.

(9) No development where the violation is in excess of such prescribed limit but not exceeding fifty percent of permissible floor area ratio in respect of residential buildings and not exceeding twenty five percent of permissible floor area ratio in respect of non-residential buildings shall be regularised and different maximum limit may be prescribed in respect of different class of development:

Provided that where such development resulting in violation, is in excess of prescribed limit, such development shall not be regularised unless the development resulting in violation is brought down within the regularisable limit under this Act.

(10) Regularisation of violation in respect of change of land use shall be made as far as may be in accordance with section 14A;

(11) No development in respect of any building having more than two floors shall be regularised unless a certificate from a Structural Engineer is produced regarding the structural stability of such building;

(12) In case of a owner of the building who has made unauthorised construction in violation of the norms or zonal regulation and do not apply for regularization within the prescribed time, the supply of water and electricity to the building shall be liable to be disconnected with prior notice.

(13) Any person seeking regularisation under this section shall make an application to the Planning Authority within three months from the date of commencement of the Karnataka Town and Country Planning and Certain Other Laws (Amendment) Act, 2004.

(14) No unauthorised construction or development made in agricultural zone of approved Master Plan or green belt area declared under Karnataka Land Revenue Act, 1964, shall be regularised.

(15) No person shall be liable to pay fine or fee for regularisation under any other law if he has paid regularisation fee under this Act for the same violations.

(16) All payments made under sub-section (1) shall be credited to a separate fund kept in the concerned Local/Planning Authority called the urban areas infrastructure Development fund which shall be utilised in such manner, for the development of infrastructure, civic amenities, lighting, parks, drinking water, drainage system and for any other infrastructure, as may be prescribed.

76FFF. Penalty against jurisdictional officer failing to prevent unauthorised deviation or constructions:- The jurisdictional officer who is proved to have failed to prevent unauthorised deviation or construction that have taken place in his jurisdiction shall be liable for such punishment as may be prescribed.

3. Amendment of Karnataka Act 14 of 1977:- In the Karnataka Municipal Corporations Act, 1976 (Karnataka Act, 14 of 1977), after section 321, the following shall be inserted, namely:-

"321-A. Regularisation of certain unlawful buildings:-

(1) Notwithstanding anything contained in this Act, when construction of any building is completed in contravention of the section 300, section 321 and building by laws made under section 423, the Commissioner may regularise building constructed **prior to** the date of commencement of the Karnataka Town and Country Planning and Certain other Laws (Amendment) Act, 2004 subject to the following restrictions and such rules as may be prescribed and on payment the amount specified in sub-section (2), namely:-

Karnataka Act No I Of 2007

From Page-3

(a) Where the building is built abutting the neighbouring property or where the set back provided is less than the limit prescribed in bye laws, violation upto twenty-five percent in case of residential buildings and fifty percent in case of residential buildings shall be regularised.

(b) No development made in the basement or usage in contravention of bye law shall be regularised.

(c) The construction of building shall not be regularised if it violates the **building line specified** on any given road unless the owners of such **building furnish an undertaking** that the space between the building line and the road or footpath or margin will be given up free of cost at any time when required for the purpose of widening the road in question.

(d) The provisions of sub-sections (2) to (10) of section 76 FF of the Karnataka Town and Country Planning Act, 1961, shall apply mutatis mutandis for regularisation of building under this section and application for regularisation being made to the Commissioner.

(2) Regularisation of any construction under this section shall be subject to payment of the prescribed amount which may be different for different types of contravention of building bye-laws;

Provided that the amount so prescribed shall not be less than:-

(i) ten percent of the market value, determined in accordance with the Karnataka Stamp Act, 1957 and rules made thereunder, of the portion of the building built in violation of the provisions referred to above, if such violation of set back norms and permissible floor area ratio does not exceed twenty five percent;

(ii) twenty five percent of the market value, determined in accordance with the Karnataka Stamp Act, 1957 and the rules made thereunder, of the portion of the building built in violation of the provisions referred to above, if such violation of set back norms and permissible floor area ratio exceeds twenty five percent but does not exceed fifty percent.

Provided further that where the portion of the building is built in violation of the provisions referred to above is being used or meant for **non-residential purpose** and amount payable for regularization of such portion shall be;

(a) twenty five percent of the market value, determined in accordance with the Karnataka Stamp Act, 1957 and the rules made thereunder, of the portion of the building built in violation of the provisions referred to above, if such violation of set back norms and permissible floor area ratio exceed twelve and a half percent;

(b) forty percent of the market value, determined in accordance with the Karnataka Stamp Act, 1957 and the rules made thereunder, of the portion of the building built in violation of the provisions referred to above, if such violation of set back norms and permissible floor area ratio exceeds twelve and a half percent but does not exceed twenty five percent;

(3) No person shall be liable to pay fine or fee for regularisation under any other law if he has paid regularisation fee under this Act for the same violations.

(4) All payments made under sub-section (1) shall be created to a separate fund kept in the concerned Local/Planning Authority the urban areas infrastructure Development fund which shall be utilised in such manner, for the development of infrastructure, civic amenities; lighting, parks, drinking water drainage system and for any other infrastructure, as may be prescribed.

187B. Penalty against jurisdictional officer failing to prevent unauthorised deviations or constructions:- The jurisdictional officer who is proved to have failed to prevent unauthorised deviation or construction that have taken place in his jurisdiction shall be liable for such punishment as may be prescribed".

Asia Women Lawyers Conference

From Page-1

In the evening at Valedictory function, the Valedictory address was delivered by His Excellency Sri. Remeshwar Thakur, Hon'ble Governor of Karnataka. Justice. Smt. Ganam Sudha Misra, Judge, High Court of Rajasthan, was the Chief Guest. While the Governor underlined the need to adopt a more vigorous and fruitful campaign to empower women, Hon'ble Justice Gnana Sudha Misra reiterated the need to sensitize men about the various forms of harassment meted out to women.

The two day seminar was attended by over 500 delegates representing more than 20 Indian states and different parts of Asia and Africa. Kudos to Mrs. Sheela Anish, President, AIFWL and her dedicated team as also the efforts of the IFWL for pulling off such a grand success.

Matrimonial

□ **Divorce cases- Grant of interim maintenance to the wife, aqualified women, is not permissible;**

In a judgment delivered during Nov 2005, Karnataka High Court held that a woman capable of earning & having required qualification is not entitled to interim maintenance. Justice K.L. Manjunath held that during the pending of divorce proceedings the rule providing for interim maintenance cannot be invoked by the spouse if such a person is qualified and capable of working. The case on hand arose out of a divorce proceeding from Mysore. Both the husband and wife are Doctors. The estranged couple went for a divorce before the family court, Mysore. The wife contended that she stopped practicing after marriage and hence she be paid interim maintenance and litigation expenses. The family court rejected the wife's application.

She moved the High Court against the family court order. While noting that the wife was working prior to marriage & hence there should be no difficulty for her to continue in the same profession, the High court confirmed the family court order. However the court directed the husband to pay Rs. 2500/- PM towards maintenance of their child.

Proceedings Dropped

On Monday the Sept. 10, 2007 Karnataka High Court dropped contempt proceedings against APP Devananda working in Nagamangala J.M.F.C in Mandya District after accepting his unconditional apology. The proceedings against Devananda was initiated following a report from the Dist. Judge Mandya stating that the concerned A.P.P had acted against the dignity of J.M.F.C court by using the word "Non-sense" during a hearing before a lady magistrate during Nov. 2006.

President Elected

Mr. G.R. Shivakumar, Advocate has been unanimously elected as the president of Divyajyothi Credit Co-operative Society Ltd; III Block, Jayanagar, Bangalore - 11 in the election held on 29-09-07 for a period of 2 years.

Around The Country

□ Mr. Justice K.G. Balakrishnan, CJI, inaugurated the first mobile court in Haryana during August 2007.

□ During August 2007, Ms. Indu Malhotra was designated as Senior Advocate of Supreme Court of India.

Miscellany

□ With effect from 5-9-07 Mr. M.G. PadmanabhaChary, Advocate shifted his law chamber from Prabhat complex K.G.Road, Bangalore-9 to No. 3055 A&B, I Floor, Gopal building, Mahakavi Kuvempu Road, Gayatrinagar, Bangalore-560021.

Foreign tours

On 26-08-07 Mr. S Udayshankar, Advocate, left Bangalore for six weeks tour of China, Japan and USA

Obituary

We report with regret that

□ On 17-08-07 D.R. Chhika Srinivasaiah (83), Advocate, passed away at Bangalore.

□ On 21-08-07 M. Nagaraj (47), Advocate, passed away at Bangalore.

□ On 23-08-07 K. Hemanthkumar, Advocate, passed away at Bangalore.

□ On 30-08-07 H.S Surendra, Advocate, alongwith his daughter Nayana died in a ghastly road accident near Bidadi in Ramanagar District. He was functioning as HCGP and aged 52 years. He is former colleague of M.S. Purushothama Rao, Advocate.

□ On 5-09-2007 H.S. Rama Rao, (72) Advocate, passed away at Bangalore

□ On 10-09-07 Mune Gowda (44), Advocate, passed away at Bangalore

□ On 16-09-07 N.C. Aswatha narayana Swamy (47), Advocate, passed away at Bangalore.

□ On 28-09-07 Smt. Kalpana (35), Advocate passed away at Bangalore.

ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಭರವಸೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಗೊಂದಲಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಕೆ.ಜಿ. ಬಾಲ ಕೃಷ್ಣನ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಏಷ್ಯಾ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳ ಸಮಾವೇಶ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅವರು, ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿಗಳ ನೇಮಕದ ಯಾವ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನೂ ತಾವು ವಜಾಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಗಲಿದೆ ಎಂದರು.

ಕಾನೂನು ದುರುಪಯೋಗ : ವರದಕ್ಷಿಣೆ ತಡೆ, ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವು ಕಾನೂನುಗಳ ದುರುಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ್ ಕಳವಳ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಹೊಸದಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಕೌಟುಂಬಿಕ ದೌರ್ಜನ್ಯ ತಡೆ ಕಾಯಿದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು. ಮಹಿಳಾ ವಕೀಲರು ಸಮಾಜ ಮುಖಿ ಕೆಲಸಗಳತ್ತ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ್ ಜೋಸೆಫ್, ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳನ್ನು ಪುರುಷ ನ್ಯಾಯ ವಾದಿಗಳು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕೃತಿಯವಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರು.

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣ ಓದಿದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವ ರಾಮಚಂದ್ರಗೌಡ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಾವಿರ ಪುರುಷರಿಗೆ ಕೇವಲ 966 ಮಹಿಳೆ ಯಿರುವುದು ಕಳವಳಕಾರಿ ಸಂಗತಿ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಹಿಳೆಯರು ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಭಾಗ್ಯರಥ ಹಾಗೂ ಮಡಿ ಮೊದಲಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದರು.

ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮೀಳಾ ನೇಸರ್ಗಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ವಕೀಲರಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ವಕೀಲರು ಇದ್ದರೂ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತಸ್ಥಾನಮಾನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಿದ್ದರೆ ಹೋರಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರು.

ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನ ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸುಜಾತ ವಿ. ಮನೋಹರ್, ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ನ್ಯಾಯ ಮೂರ್ತಿ ಮಂಜುಳಾ ಚೆಲ್ಲೂರ್, ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಉದಯ್ ಹೊಳ್ಳೆ, ಏಷ್ಯಾ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯ ವಾದಿಗಳ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶೀಲಾ ಅನಿಷ್, ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಕೆ.ಎಕೆ. ಉಷಾ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.

ನುಡಿಮಾತು :

ಬದುಕು ಜಟಿಲಾಬಂದಿ ವಿಧಿಯದರ ಸಾಹೇಬ ಕುದುರೆ ನೀನ್ ಅವನು ಪೇಳಂತೆ ಪಯಣಿಗರೊ ಮಂಕುತಿಮ್ಮ - ಡಿ.ಎ.ಜಿ

ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನಿವಾರ್ಯ

ದೆಹಲಿಯ ಭಾರತೀಯ ಕಾನೂನು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣ ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರತಿ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕರೆ ನೀಡಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಹಲವಾರು ಗುರುತರ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಆರೋಪಿಗಳು ಖುಲಾಸೆ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರ ಆಶಯ.

ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಯಾರಾಗಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ಆ ಪ್ರಕರಣದ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಯದು. ಘಟನೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಹಾಗೂ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಮುಂದೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರು ನೀಡಿದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿ. ಅಂತಿಮ ವರದಿಯ ಜತೆಗೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿ ಅಪರಾಧ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ (ಸಿಆರ್‌ಪಿಸಿ) ಕಲಂ ೧೬೧ ಹಾಗೂ ೧೬೨ರನ್ವಯ ಈ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮುಂದೆ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಸಹಿ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಕರಣದ ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲೇ ಬಳಸುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಿಆರ್‌ಪಿಸಿ ಕಲಂ ೧೬೪ರ ಅನ್ವಯ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಮುಂದೆಯೂ ಮಾಡಿಸಿ ದಾಖಲಿಸಬಹುದು.

ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ಪ್ರಕರಣದ ಆರೋಪಪಟ್ಟಿ ಜತೆ ಲಗತ್ತಿಸಿರುವ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಚಾರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೇ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರೆ ಆಯಾ ಅಂಶಗಳು ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದರೆ ಆಯಾ ಅಂಶಗಳು ವಿಚಾರಣೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟೀಕರಣಗೊಂಡವು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 'ಅ' ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪೊಲೀಸರ ಮುಂದೆ 'ನಾನು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದೆ' ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿ, ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೇ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ 'ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೊಡೆದ, ಆದರೆ ಕೊಡಲಿಯಿಂದಲ್ಲ' ಎನ್ನಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ 'ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಕೊಡಲಿಯಿಂದ ಹೊಡೆದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿಲ್ಲ' ಎನ್ನಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೇ 'ಈ ಘಟನೆಗೂ ನನಗೂ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೊಡೆದದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ' ಎನ್ನಬಹುದು.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಡೆಯ ಹೇಳಿಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಹೇಳಿಕೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೊಲೀಸರ ಮುಂದೆ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ 'ನಾನು ಪೊಲೀಸರ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಬೇರೆ, ಅವರು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದೇ ಬೇರೆ' ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂತವರು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೊಲೀಸರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಪರಾಧ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಅನ್ವಯ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿ ದಾಖಲಿಸಿರುವ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯ ಸತ್ಯಾಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಪೊಲೀಸರ ಮುಂದೆ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಯೊಬ್ಬ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಾಗಲೇ ಆತ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಪರವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿದ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಪೊಲೀಸರು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿಯು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ತಿರುಚುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಆರೋಪಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಭಯ. ಆರೋಪವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧಿಕಾರದಿಂದಲಾಗಲೀ, ಹಣದಿಂದಾಗಲೀ, ಗೂಂಡಾಗಿರಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಬಲಿಷ್ಠನಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವನ ವಿರುದ್ಧ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ನೀಡಿದರೆ ತಮಗಾಗಲೀ, ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಪೊಲೀಸರ ಮುಂದೆ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಭಾವಿ ಆರೋಪಿಗಳು ತಮ್ಮ ಧನಬಲದಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಗುಜರಾತಿನ 'ಬೆಸ್ಪ್ ಬೇಕರಿ' ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದು ಹೆದರಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾದರೆ, ದೆಹಲಿಯ ಜೆಸ್ಸಿಕಾ ಲಾಲ್ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹೇಳಿಕೆ ಧನದ ಆಮಿಷದಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಜನರ ಊಹೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದ ಇರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಪೊಲೀಸರಿಂದಲೇ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಬೆದರಿಕೆ, ಪೊಲೀಸರು ತನಿಖಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಅಂತಹ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು. ಎಷ್ಟೋ ಬಾರಿ ಪೊಲೀಸರು ತಮ್ಮ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಅಥವಾ ಅಂದಿನ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಆ ಪ್ರಕರಣ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿದಾಗ ತಾವೇ ಆರೋಪಿಗಳ ಜತೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದುಗೂಡಿ ಸುಳ್ಳು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವಂತಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಾದ ದಿನದಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಹಲವು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳೇ ಕಳೆಯುವುದರಿಂದ ಎಂತಹ ಗುರುತರ ಪ್ರಕರಣವಾದರೂ ಸಮಾಜ ಅದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಪ್ರಕರಣದ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾನೆ ಇಲ್ಲವೇ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಸಾಕ್ಷಿಗಳು (ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷದರ್ಶಿಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ) ಪ್ರಕರಣವನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶೀಘ್ರ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ

೧. ಅಮೇರಿಕಾ ರೀತ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಜೂರಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
೨. ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದ ರೀತ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಮಯ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಉಭಯಪಾರ್ಟಿಗಳಿಂದ ಅಹವಾಲನ್ನು ಕೇಳಿ ಶೀಘ್ರ ನ್ಯಾಯ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
೩. ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಸಮಯವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
೪. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳವರೆವಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವ ಸೌಕರ್ಯ ಉಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರತಕ್ಕದ್ದು.
೫. ಕೆ.ಎ.ಎಸ್., ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ವಸತಿ, ವಾಹನ, ಕಛೇರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
೬. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳಿಗೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್‌ಗಳ ಹಾವಳಿ ತಟ್ಟಿದ ರೀತ್ಯ ಭದ್ರತೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
೭. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುವ ರೀತ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ ಗೌರವವನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿ ಕಾಪಾಡುವ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
೮. ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಂದ ಕೆಳ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೆರವಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದ ಹಾಗೂ ರವಯುತ ಮನೋಭಾವ ದೊರಕಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
೯. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರವಿರಲಿ, ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಅನಗತ್ಯ ವಿಳಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಡಿವಾಣ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
೧೦. ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದ ಗೌಪ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
೧೧. ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ತ್ವರಿತ ನ್ಯಾಯದ ಹಾದಿಯೂ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು. ಅಂತೆಯೇ ಲೋಕ ಅದಾಲತ್‌ಗಳೂಕೂಡ.
೧೨. ಶೀಘ್ರ ನ್ಯಾಯ ಪಥದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಉಭಯ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಶೀಘ್ರ ನ್ಯಾಯದ ದೃಷ್ಟಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವರಕ್ಷಣೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೨೯ ಮತ್ತು ೩೦ ರನ್ವಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಭರವಸೆ ಸಮಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಸೀರೆ, ಬಳೆ, ಓಲೆ....!

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಾವೇಶ ನಡೆದರೆ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ವಾಲ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ನಗರದ ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅರಂಭವಾದ ಏಷ್ಯಾ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳ ಸಮಾವೇಶ ಕೊಂಚ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಅದು ವಕೀಲರ ಸಮಾವೇಶವಾದರೂ ಇದ್ದದ್ದು ಸೀರೆ, ಬಳೆ, ಓಲೆ ಹಾಗೂ ರಿಂಗ್‌ಗಳ ಎರಡು ಸ್ವಾಲ್‌ಗಳು. ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಸ್ವಾಲ್ ಇತ್ತಾದರೂ ಮಹಿಳಾ ವಕೀಲರು ಅತ್ತ ತಲೆ ಹಾಕುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಚಿತ್ರವೇನಿದ್ದರೂ ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆ, ರವಿಕೆ, ಕಿವಿ, ಕುತ್ತಿಗೆ ಧರಿಸುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಆಭರಣಗಳತ್ತ ಅದು ಹೋಗಲಿ ಎಂದರೆ ಬಹುತೇಕ ಮಹಿಳಾ ವಕೀಲರು ಸಮಾವೇಶದ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವ ಬದಲು ಆಭರಣಗಳು ಹಾಗೂ ಉಡುಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಶ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಪ್ರತಿಪಾ ನುಡಿ

ವಕೀಲರ ಸ್ನೇಹವಲಯದ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ

ರಾಜ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ವಕೀಲರ ಸ್ನೇಹವಲಯದ 'ಗಣೇಶೋತ್ಸವ - ೨೦೦೭' ೧೫-೦೯-೦೭ ರಂದು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಉತ್ಸವದ ಮುಂದಾಳತ್ವ ಎಂದಿನಂತೆ ಹಿರಿಯ ವಕೀಲ, ಉತ್ತಾಹಿ ಶ್ರೀ ಮಹಂತೇಶ್ ಹೊಸಮಠ ಮತ್ತು ಗೆಳೆಯರದು. ಅದ್ದೂರಿಯ ಗಣೇಶೋತ್ಸವ ಇದಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವಕೀಲ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ದಾಸೋಹ. ಜತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಕಲೆಗಳು ನಿರಂತರ ೭ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ಅಂತಿಮದಿನದಂದು ನಡೆದ ವಕೀಲರ 'ಸ್ವರಲಹರಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಇಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ವಕೀಲರ ಗಾನ, ವಾದ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಮಿಂಚಿದವು)

ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಖ್ಯಾತ ನಾಮರಿಂದಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಸ್ತುತಿ. ಪಂಡಿತ್ ವಿದ್ವಾನ್ ವಿದ್ಯಾಭೂಷಣ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳು (೧೭-೦೯-೦೭) ರಂದು ಸಹೋದರಿಯರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತ (೧೮-೦೯-೦೭); ಶ್ರೀಮತಿ ಕಾಖಂಡಿಕಲ್ ಹಾಗೂ ರವೀಂದ್ರ ತೊರವಿ

ವರ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಗಾಯನ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ವಕೀಲ ಗಾಯಕ ಮಹಂತೇಶ್ ಹೊಸಮಠರ ಸಾತ್ (೧೯-೦೯-೦೭) ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸರಸ್ವತಿ ಹೆಗ್ಡೆಯವರಿಂದ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳು (೨೦-೦೯-೦೭) ಹೀಗೆ ಸೊಗಸಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ವಾರವಿಡೀ ಹಬ್ಬದ ಮೋಜು. ಇವೆಲ್ಲ ನಡೆದಿರುವುದು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಅವಿರತ ಕಲಾಪಗಳ ನಡುವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ತುತ್ಯಾರ್ಹ. 'ಸ್ನೇಹವಲಯ'ದ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ 'ಲಹರಿ' ಅಭಿನಂದನೆ.

ಜಿ.ಎಸ್.ಎನ್.

ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನಿವಾರ್ಯ

ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಘಟನೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರ ಮುಂದೆ ಕ್ಷಣ ದಾಖಲಿಸಿದಂತೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮಾನವನಿಗೆ ಮರವು ಸಹಜವಾದ್ದರಿಂದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ 'ಮರವು' ಬಂದರೆ ಅಂತಹ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಕರೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು 'ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ತೀರಾ ವಿರಳ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ತೀರಾ ವಿರಳ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಗಮನ ಸೆಳೆದ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಉಳಿದಂತೆ ಪೊಲೀಸರ ಮುಂದೆ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯ ಕಲಂ ೧೯೩ ಅನ್ವಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಏಳು ವರ್ಷ ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೂ ಇಂದಿಗೂ ಸಾವಿರಾರು ಜನ 'ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಅಸತ್ಯ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಾಭಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯ ದೇವತೆಗೆ ಅವಮಾನ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 'ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ', ಅಂದರೆ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ 'ಸಾಕ್ಷಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕಾನೂನು' ಬಂದಿಲ್ಲ.

೨೦೦೩ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಹೊರಟಿತು. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೧೬೪ಎ ಎಂಬ ಹೊಸ ಕಂಡಿಕೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಯಾವ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೇ ಮರಣದಂಡನೆ ಇದೆಯೋ ಅಂಥ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆಯೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ೩೪೪ಎ ಎಂಬ ಕಂಡಿಕೆ ಅಳವಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಸಾಕ್ಷಿ ನೀಡಿದವರ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೇ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿತು. ಅಂತೆಯೇ ಭಾರತ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೫ಎ ಎಂಬ ಕಂಡಿಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಾನೋ ಇಲ್ಲವೇ ಬೆದರಿಸುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ 'ವನ ವೇಲೂ ಕರಿಣ ಕ್ರಮ' ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಮಸೂದೆ ಕಾನೂನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಲಿಲ್ಲ.

ಮೇಲ್ಕಾಣಿಸಿದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡಿನ ಕಂಡಿಕೆ ೧೬೨ಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು (ಇದರೊಡನೆ ತತ್ಸಂಬಂಧದ ಭಾರತೀಯ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಅಧಿನಿಯಮ'ಕ್ಕೂ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕು) ಎಸ್ಪಿ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬನ ಮುಂದೆ ಸಾಕ್ಷಿ ನೀಡಿದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಸತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದರೆ 'ಸಾಕ್ಷಿ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ' ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಹೀಗಾದಾಗಲೇ ಅಪರಾಧಿಗಳು ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

-ಆಧಾರ